

РІШЕННЯ

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

02 жовтня 2023 року

м. Одеса

Одеський окружний адміністративний суд в складі судді Бутенка А.В., розглянувши в письмовому провадженні адміністративну справу за позовом К до Головного управління Пенсійного фонду України у Вінницькій області, Головного управління Пенсійного фонду України в Херсонській області, Головного управління Пенсійного фонду України в Херсонській області про визнання протиправним рішення та зобов'язання вчинити певні дії,-

ВСТАНОВИВ:

Стислий зміст позовних вимог.

К звернулася до Одеського окружного адміністративного суду з позовною заявою до Головного управління Пенсійного фонду України у Вінницькій області, Головного управління Пенсійного фонду України в Херсонській області, в якій просив:

- визнати протиправним та скасувати рішення Головного управління Пенсійного фонду України в Вінницькій області від 05 червня 2023 року №213050024646 про відмову в призначенні К (РНОКПП) пільгової пенсії за списком № 2;

- зобов'язати Головне управління Пенсійного фонду України в Херсонській області (код ЄДРПОУ 21295057) повторно розглянути заяву К (РНОКПП) від 29 травня 2023 року, з урахуванням правової оцінки, наданої судом у рішенні.

Виклад позиції позивача та заперечень відповідача.

В обґрунтування позовних вимог зазначено, що позивач звернулася до Головного управління Пенсійного фонду України в Херсонській області із заявою про призначення пенсії за віком на пільгових умовах. Однак, рішенням Головного управління Пенсійного фонду України у Вінницькій області відмовлено у призначенні пенсії за віком на пільгових умовах у зв'язку з не досягненням необхідного пенсійного віку та відсутністю необхідного стажу роботи зі шкідливими і важкими умовами праці.

17.08.2023 року від Головного управління Пенсійного фонду України у Вінницькій області надійшов відзив на позовну заяву в обґрунтування якого зазначено, що згідно п.2 ч. 2 статті 114 Закону № 1058 на пільгових умовах пенсія за віком призначається: працівникам, зайнятим повний робочий день на інших роботах із шкідливими і важкими умовами праці за Списком № 2 виробництв, робіт, професій, посад і показників, затвердженим Кабінетом Міністрів України, та за результатами атестації робочих місць, - після досягнення 55 років і за наявності страхового стажу не менше 30 років у чоловіків, з них не менше 12 років 6 місяців на зазначених роботах, і не менше 25 років у жінок, з них не менше 10 років на зазначених роботах. Працівникам, які не мають стажу роботи з шкідливими і важкими умовами праці, передбаченого абзацом першим цього пункту, але мають не менше половини стажу на зазначених роботах, за наявності передбаченого абзацами першим і п'ятнадцятим – двадцять третім цього пункту відповідного страхового стажу пенсії на пільгових умовах призначаються із зменшенням пенсійного віку, встановленого абзацом першим частини першої статті 26 Закону № 1058. Позивачка 29.05.2023 року звернулася до територіальних органів Пенсійного фонду України із заявою про призначення пільгової пенсії за Списком № 2. За результатом розгляду документів до пільгового страхового стажу не зараховано період роботи з 05.10.1988 року по теперішній час згідно з довідкою від 22.05.2023 року № 3-18/30, оскільки вказана довідка не відповідає встановленій законодавством формі. Більш того, станом на момент звернення за призначенням пенсії за віком на пільгових умовах Позивачка не досягла віку, що визначений п. 2 ч. 2 ст. 114 Закону № 1058 – 55 років, адже вік К на момент звернення – 51 рік. А отже, Головним управлінням 05.06.2023 року прийнято правомірне та обґрунтоване рішення №213050024646 про відмову у призначенні пенсії за віком за Списком №2 у зв'язку з відсутністю пільгового стажу та недосагненням пенсійного віку.

24.08.2023 року від Головного управління Пенсійного фонду України в Херсонській області надійшов відзив на позовну заяву в обґрунтування якого зазначено, що К вперше звернулася до Головного управління Пенсійного фонду України в Херсонській області із заявою про призначення пенсії за віком на пільгових умовах. З 01.04.2021 органи Пенсійного фонду України застосовують принцип екстериторіальності при опрацюванні заяв про призначення/перерахунки пенсій. Екстериторіальність передбачає опрацювання заяв про призначення/перерахунки пенсій бек-офісами територіальних органів Фонду в порядку черговості надходження таких заяв незалежно від того, де було прийнято заяву та де проживає пенсіонер. Застосування екстериторіального призначення та перерахунку пенсій передбачено постановою правління Пенсійного фонду України від 16.12.2020 №25-1 "Про затвердження Змін до деяких постанов правління Пенсійного фонду України", зареєстрованої в Мін'юсті 16.03.2021 за № 339/35961. На виконання вимог п. 4.2 Порядку надання та оформлення документів для призначення (перерахунку) пенсії, затвердженим постановою правління ПФУ від 25 листопада 2005 р. №22-1 (далі — Порядок №22-1), для розгляду зазначеної заяви за принципом екстериторіальності, визначено структурний підрозділ органу, що приймає рішення про призначення або перерахунок пенсії. За результатами розгляду вищезазначеної заяви, 29.09.2021 прийнято рішення № 213050024646 про відмову у призначенні пенсії за віком на пільгових умовах, у зв'язку з недосагненням пенсійного віку та відсутністю спеціального стажу, які б давали право на такий вид пенсії. Після чого Позивач продовжила працювати на посаді медичного працівника. 29 травня 2023 Позивач вдруге звернулася до Управління із заявою про призначення пенсії за віком на пільгових умовах, як медичному працівнику. На виконання принципу екстериторіальності для розгляду заяви від 29.05.2023 обрано структурний підрозділ Пенсійного фонду — Головне управління Пенсійного фонду України у Вінницькій області. За результатами розгляду прийнято рішення від 05 червня 2023 року за № 213050024646 про відмову у призначенні пенсії за віком на пільгових умовах у зв'язку з недосагненням необхідного віку та

1/11

- 1) складністю справи та виконаних адвокатом робіт (наданих послуг);
- 2) часом, витраченим адвокатом на виконання відповідних робіт (надання послуг);
- 3) обсягом наданих адвокатом послуг та виконаних робіт;
- 4) ціною позову та (або) значенням справи для сторони, в тому числі впливом вирішення справи на репутацію сторони або публічним інтересом до справи.

У разі недотримання вимог частини п'ятої цієї статті суд може, за клопотанням іншої сторони, зменшити розмір витрат на правничу допомогу, які підлягають розподілу між сторонами.

Як вбачається з аналізу наведених правових норм, документально підтверджені судові витрати підлягають компенсації стороні, яка не є суб'єктом владних повноважень та на користь якої ухвалене рішення, за рахунок бюджетних асигнувань суб'єкта владних повноважень. При цьому, склад та розміри витрат, пов'язаних з оплатою правової допомоги, входить до предмета доказування у справі. На підтвердження цих обставин суду повинні бути надані договір про надання правової допомоги, документи, що свідчать про оплату обґрунтованого гонорару та інших витрат, пов'язаних із наданням правової допомоги, оформлені у встановленому законом порядку.

Цей висновок узгоджується з правовою позицією Верховного Суду, викладеною у постановках від 21 березня 2018 року у справі № 815/4300/17, від 11 квітня 2018 року у справі №814/698/16.

Судом встановлено, що на підтвердження понесення витрат на професійну правничу допомогу у розмірі 12000,00 грн. представником позивача надано до суду:

Договір про надання правової допомоги № 05/07/2023 від 06.07.2023 року, додаток №1 до договору про надання правової допомоги, рахунок №01/07/2023 від 26.07.2023 року, платіжну інструкцію №120669447.1:WEB від 27.07.2023 року.

Суд зазначає, що при визначенні суми відшкодування суд має виходити з критерію реальності адвокатських витрат (встановлення їхньої дійсності та необхідності), а також критерію розумності їхнього розміру, виходячи з конкретних обставин справи та фінансового стану обох сторін.

Тобто, суд оцінює рівень адвокатських витрат, що мають бути присуджені з урахуванням того, чи була їх сума обґрунтованою.

Суд не зобов'язаний присуджувати стороні, на користь якої ухвалено рішення, всі його витрати на адвоката, якщо, керуючись принципами справедливості, пропорційності та верховенством права, встановить, що розмір гонорару, визначений стороною та його адвокатом, є завищеним щодо іншої сторони спору, зважаючи на складність справи, витрачений адвокатом час.

Аналогічна правова позиція викладена в постановках Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 07.11.2019 у справі № 905/1795/18, від 08.04.2020 у справі № 922/2685/19, від 30.11.2020 у справі № 922/2869/19.

Ті самі критерії застосовує Європейський суд з прав людини, присуджуючи судові витрати на підставі ст. 41 Конвенції. Зокрема, згідно з його практикою заявник має право на компенсацію судових та інших витрат, лише якщо буде доведено, що такі витрати були фактичними і неминучими, а їхній розмір - обґрунтованим (рішення у справі "East/West Alliance Limited" проти України", заява N 19336/04).

У рішенні Європейського суду з прав людини у справі "Лавенте проти Латвії" зазначено, що відшкодовуються лише витрати, які мають розумний розмір.

Відтак, чинним законодавством не заборонено права суду присуджувати стороні, на користь якої відбулося рішення, за рахунок іншої сторони адвокатські витрати у меншому розмірі, який погоджений у договорі між адвокатом та його клієнтом.

Наявні в матеріалах справи докази не є безумовною підставою для відшкодування судом витрат на професійну правничу допомогу в зазначеному розмірі з іншої сторони, адже цей розмір має бути не лише доведений, а документально обґрунтований та відповідати критерію розумної необхідності таких витрат.

Суд зазначає, що заявлений до стягнення розмір витрат на оплату послуг адвоката не є співрозмірним зі складністю справи та обсягом наданих адвокатом послуг та виконаних робіт, тому стягнення адвокатських витрат в сумі 12000,00 грн. не відповідає критеріям розумності, співрозмірності та справедливості.

Крім того, справа не є складною, її розгляд відбувався у спрощеному порядку без виклику сторін.

З огляду на викладене, суд дійшов висновку про можливість зменшення суми витрат на правову допомогу та стягнення з відповідача на користь позивача 3 000,00 грн.

Керуючись Конституцією України, ст.ст.2, 77, 90, 139, 242-246, 250 КАС України, суд -

ВИРІШИВ:

1. Позов К (т РНОКПП:) до Головного управління Пенсійного фонду України у Вінницькій області (вул. Хмельницьке шосе, буд. 7, м. Вінниця, Вінницька обл., 21100, код ЄДРПОУ 13322403), Головного управління Пенсійного фонду України в Херсонській області (вул. 28 Армії, 6, м. Херсон, 73036, код ЄДРПОУ 21295057) про визнання протиправним рішення та зобов'язання вчинити певні дії – задовольнити частково.

2. Визнати протиправним та скасувати рішення Головного управління Пенсійного фонду України в Вінницькій області від 05 червня 2023 року №213050024646 про відмову в призначенні К (РНОКПП) пенсії за віком на пільгових умовах за списком № 2.